

Bruksela, 6 lipca 2022 r.
(OR. en)

9867/22

Międzyinstytucjonalny numer
referencyjny:
2022/0179 (NLE)

ECOFIN 574
UEM 168

AKTY USTAWODAWCZE I INNE INSTRUMENTY

Dotyczy: DECYZJA RADY w sprawie przyjęcia przez Chorwację euro w dniu
1 stycznia 2023 r.

DECYZJA RADY (UE) 2022/...

z dnia ..

w sprawie przyjęcia przez Chorwację euro w dniu 1 stycznia 2023 r.

RADA UNII EUROPEJSKIEJ,

uwzględniając Traktat o funkcjonowaniu Unii Europejskiej, w szczególności jego art. 140 ust. 2,

uwzględniając wniosek Komisji Europejskiej,

uwzględniając sprawozdanie Komisji Europejskiej¹,

uwzględniając sprawozdanie Europejskiego Banku Centralnego²,

uwzględniając opinię Parlamentu Europejskiego³,

uwzględniając dyskusję w Radzie Europejskiej,

uwzględniając zalecenie członków Rady reprezentujących państwa członkowskie, których walutą jest euro⁴⁺,

¹ Sprawozdanie z dnia 1 czerwca 2022 r. (dotychczas nieopublikowane w Dzienniku Urzędowym).

² Sprawozdanie z dnia 1 czerwca 2022 r. (dotychczas nieopublikowane w Dzienniku Urzędowym).

³ Opinia z dnia ... (dotychczas nieopublikowana w Dzienniku Urzędowym).

⁴ Dz.U. L ...

⁺ Dz.U.: proszę wstawić odesłanie do Dz.U. dla zalecenia zamieszczonego w dokumencie ST 10054/22 w przypisie.

a także mając na uwadze, co następuje:

- (1) Trzeci etap unii gospodarczej i walutowej („UGW”) rozpoczął się dnia 1 stycznia 1999 r. Rada, zebrana w Brukseli dnia 3 maja 1998 r. w składzie szefów państw lub rządów, zdecydowała, że Belgia, Niemcy, Hiszpania, Francja, Irlandia, Włochy, Luksemburg, Niderlandy, Austria, Portugalia i Finlandia spełniły warunki konieczne do przyjęcia euro z dniem 1 stycznia 1999 r.¹.

¹ Decyzja Rady 98/317/WE z dnia 3 maja 1998 r. zgodnie z art. 109j ust. 4 Traktatu (Dz.U. L 139 z 11.5.1998, s. 30).

- (2) Decyzją 2000/427/WE¹ Rada zdecydowała, że Grecja spełniła warunki konieczne do przyjęcia euro z dniem 1 stycznia 2001 r. Decyzją 2006/495/WE² Rada zdecydowała, że Słowenia spełniła warunki konieczne do przyjęcia euro z dniem 1 stycznia 2007 r. Decyzją 2007/503/WE³ i decyzją 2007/504/WE⁴ Rada zdecydowała, że Cypr i Malta spełniły warunki konieczne do przyjęcia euro z dniem 1 stycznia 2008 r. Decyzją 2008/608/WE⁵ Rada zdecydowała, że Słowacja spełniła warunki konieczne do przyjęcia euro. Decyzją 2010/416/UE⁶ Rada zdecydowała, że Estonia spełniła warunki konieczne do przyjęcia euro. Decyzją 2013/387/UE Rada⁷ zdecydowała, że Łotwa spełniła warunki konieczne do przyjęcia euro. Decyzją 2014/509/UE⁸ Rada zdecydowała, że Litwa spełniła warunki konieczne do przyjęcia euro.

¹ Decyzja Rady 2000/427/WE z dnia 19 czerwca 2000 r. zgodnie z art. 122 ust. 2 Traktatu w sprawie przyjęcia przez Grecję jednej waluty z dniem 1 stycznia 2001 r. (Dz.U. L 167 z 7.7.2000, s. 19).

² Decyzja Rady 2006/495/WE z dnia 11 lipca 2006 r. zgodnie z art. 122 ust. 2 Traktatu w sprawie przyjęcia jednej waluty przez Słowenię z dniem 1 stycznia 2007 r. (Dz.U. L 195 z 15.7.2006, s. 25).

³ Decyzja Rady 2007/503/WE z dnia 10 lipca 2007 r. zgodnie z art. 122 ust. 2 Traktatu w sprawie przyjęcia jednej waluty przez Cypr z dniem 1 stycznia 2008 r. (Dz.U. L 186 z 18.7.2007, s. 29).

⁴ Decyzja Rady 2007/504/WE z dnia 10 lipca 2007 r. zgodnie z art. 122 ust. 2 Traktatu w sprawie przyjęcia jednej waluty przez Maltę z dniem 1 stycznia 2008 r. (Dz.U. L 186 z 18.7.2007, s. 32).

⁵ Decyzja Rady 2008/608/WE z dnia 8 lipca 2008 r. zgodnie z art. 122 ust. 2 Traktatu w sprawie przyjęcia przez Słowację jednej waluty w dniu 1 stycznia 2009 r. (Dz.U. L 195 z 24.7.2008, s. 24).

⁶ Decyzja Rady 2010/416/UE z dnia 13 lipca 2010 r. zgodnie z art. 140 ust. 2 Traktatu w sprawie przyjęcia przez Estonię euro w dniu 1 stycznia 2011 r. (Dz.U. L 196 z 28.7.2010, s. 24).

⁷ Decyzja Rady 2013/387/UE z dnia 9 lipca 2013 r. w sprawie przyjęcia przez Łotwę euro w dniu 1 stycznia 2014 r. (Dz.U. L 195 z 18.7.2013, s. 24).

⁸ Decyzja Rady 2014/509/UE z dnia 23 lipca 2014 r. w sprawie przyjęcia przez Litwę euro w dniu 1 stycznia 2015 r. (Dz.U. L 228 z 31.7.2014, s. 29).

- (3) Zgodnie z pkt 1 Protokołu nr 16 w sprawie niektórych postanowień dotyczących Danii, załączonego do Traktatu ustanawiającego Wspólnotę Europejską, oraz zgodnie z decyzją podjętą przez szefów państw lub rządów w Edynburgu w grudniu 1992 r. Dania powiadomiła Radę, że nie zamierza uczestniczyć w trzecim etapie UGW. Dania nie złożyła wniosku o rozpoczęcie procedury, o której mowa w art. 140 ust. 2 Traktatu o funkcjonowaniu Unii Europejskiej (TFUE).
- (4) Na mocy decyzji 98/317/WE Szwecja jest państwem członkowskim objętym derogacją w rozumieniu art. 139 ust. 1 TFUE. Zgodnie z art. 4 Aktu przystąpienia z 2003 r.¹ Republika Czeska, Węgry i Polska są państwami członkowskimi objętymi derogacjami w rozumieniu art. 139 ust. 1 TFUE. Zgodnie z art. 5 Aktu przystąpienia z 2005 r.² Bułgaria i Rumunia są państwami członkowskimi objętymi derogacjami w rozumieniu art. 139 ust. 1 TFUE. Zgodnie z art. 5 Aktu przystąpienia z 2012 r.³ Chorwacja jest państwem członkowskim objętym derogacją w rozumieniu art. 139 ust. 1 TFUE.

¹ Dz.U. L 236 z 23.9.2003, s. 33.

² Dz.U. L 157 z 21.6.2005, s. 203.

³ Dz.U. L 112 z 24.4.2012, s. 21.

- (5) Europejski Bank Centralny („EBC”) został utworzony dnia 1 lipca 1998 r. Europejski System Walutowy został zastąpiony mechanizmem kursowym, którego ustanowienie zostało uzgodnione rezolucją Rady Europejskiej z dnia 16 czerwca 1997 r. w sprawie utworzenia mechanizmu kursów walut w trzecim etapie unii gospodarczej i walutowej¹. Funkcjonowanie mechanizmu kursowego w trzecim etapie unii gospodarczej i walutowej (ERM II) zostało określone w porozumieniu z dnia 16 marca 2006 r. pomiędzy Europejskim Bankiem Centralnym a krajowymi bankami centralnymi państw członkowskich spoza strefy euro określającym procedury operacyjne mechanizmu kursowego w trzecim etapie unii gospodarczej i walutowej².
- (6) Art. 140 ust. 2 TFUE określa procedurę uchylecia derogacji w stosunku do państw członkowskich, których to dotyczy. Przynajmniej raz na dwa lata lub na wniosek państwa członkowskiego objętego derogacją Komisja i EBC składają sprawozdania Radzie zgodnie z procedurą określoną w art. 140 ust. 1 TFUE.

¹ Dz.U. C 236 z 2.8.1997, s. 5.

² Dz.U. C 73 z 25.3.2006, s. 21.

- (7) Przepisy krajowe państw członkowskich, w tym statuty krajowych banków centralnych, należy w razie potrzeby dostosować w celu zapewnienia zgodności z art. 130 i 131 TFUE oraz ze Statutem Europejskiego Systemu Banków Centralnych i Europejskiego Banku Centralnego („Statut ESBC i EBC”). Sprawozdania Komisji i EBC zawierają szczegółową ocenę zgodności przepisów prawa Chorwacji z art. 130 i 131 Traktatu oraz ze Statutem ESBC i EBC.

- (8) Zgodnie z art. 1 Protokołu nr 13 w sprawie kryteriów konwergencji załączonego do TFUE kryterium stabilności cen określone w art. 140 ust. 1 tiret pierwsze TFUE oznacza, że państwo członkowskie osiągnęło trwały poziom stabilności cen, a średnia stopa inflacji, odnotowana w ciągu jednego roku poprzedzającego badanie, nie przekracza o więcej niż 1,5 punktu procentowego stopy inflacji w co najwyżej trzech państwach członkowskich o najbardziej stabilnych cenach. Na potrzeby kryterium stabilności cen inflacja jest mierzona za pomocą zharmonizowanych wskaźników cen konsumpcyjnych (HICP) zdefiniowanych w rozporządzeniu Parlamentu Europejskiego i Rady (UE) 2016/792¹. W celu oceny, czy kryterium stabilności cen zostało spełnione, inflacja w poszczególnych państwach członkowskich jest mierzona jako procentowa zmiana średniej arytmetycznej 12 wskaźników miesięcznych w stosunku do średniej arytmetycznej 12 wskaźników miesięcznych w poprzednim okresie. W sprawozdaniach Komisji i EBC jako wartość referencyjna przyjęta została zwykła średnia arytmetyczna stóp inflacji trzech państw członkowskich o najbardziej stabilnych cenach powiększona o 1,5 punktu procentowego. Wyliczono, że w okresie jednego roku, do kwietnia 2022 r. włącznie, wartość referencyjna inflacji wynosiła 4,9 %; trzema państwami członkowskimi o najbardziej stabilnych cenach były Francja, Finlandia i Grecja, ze stopami inflacji wynoszącymi, odpowiednio, 3,2 %, 3,3 % i 3,6 %. Uzasadnione jest wykluczenie z grupy państw o najbardziej stabilnych cenach tych państw, których stopa inflacji nie może zostać uznana za miarodajną wartość referencyjną dla innych państw członkowskich. Państwa, których wykluczenie jest uzasadnione, wskazano w latach 2004, 2010, 2013, 2014 i 2016. w obecnej sytuacji uzasadnione jest wykluczenie Malty i Portugalii z grupy państw o najbardziej stabilnych cenach – w kwietniu 2022 r. średnia 12-miesięczna stopa inflacji Malty i Portugalii wynosiła odpowiednio 2,1 % i 2,6 %, a w strefie euro 4,4 %. Na potrzeby obliczenia wartości referencyjnej inflacji Malte i Portugalie zastępuje się przez Finlandię i Grecję, będące kolejnymi państwami członkowskimi o najniższej średniej stopie inflacji.

¹ Rozporządzenie Parlamentu Europejskiego i Rady (UE) 2016/792 z dnia 11 maja 2016 r. w sprawie zharmonizowanych wskaźników cen konsumpcyjnych oraz wskaźnika cen nieruchomości mieszkalnych i uchylające rozporządzenie Rady (WE) nr 2494/95 (Dz.U. L 135 z 24.5.2016, s. 11).

- (9) Zgodnie z art. 2 Protokołu nr 13 kryterium sytuacji finansów publicznych określone w art. 140 ust. 1 tiret drugie TFUE wymaga, aby w czasie badania państwo członkowskie nie było objęte decyzją Rady podjętą zgodnie z art. 126 ust. 6 TFUE, stwierdzającą istnienie nadmiernego deficytu.
- (10) Zgodnie z art. 3 Protokołu nr 13 kryterium udziału w mechanizmie kursowym Europejskiego Systemu Walutowego określone w art. 140 ust. 1 tiret trzecie TFUE wymaga, aby państwo członkowskie stosowało normalne granice wahań, przewidziane w mechanizmie kursowym (ERM) Europejskiego Systemu Walutowego, bez poważnych napięć przynajmniej przez dwa lata przed badaniem. W szczególności państwo członkowskie nie mogło zdewaluować z własnej inicjatywy dwustronnego centralnego kursu swojej waluty wobec euro przez ten sam okres. Od dnia 1 stycznia 1999 r. punkt odniesienia dla oceny spełnienia kryterium kursu wymiany stanowi mechanizm kursowy ERM II. Oceniając spełnienie tego kryterium w swoich sprawozdaniach, Komisja i EBC zbadały okres dwóch lat do dnia 18 maja 2022 r.

- (11) Zgodnie z art. 4 Protokołu nr 13 kryterium konwergencji stóp procentowych określone w art. 140 ust. 1 tiret czwarte TFUE oznacza, że w ciągu jednego roku przed badaniem państwo członkowskie posiadało średnią nominalną długoterminową stopę procentową nieprzekraczającą więcej niż o dwa punkty procentowe stopy procentowej w co najwyżej trzech państwach członkowskich o najbardziej stabilnych cenach. Jako kryterium do oceny konwergencji stóp procentowych zastosowano porównywalne stopy procentowe referencyjnych dziesięcioletnich obligacji skarbowych. Aby ocenić, czy kryterium konwergencji stóp procentowych zostało spełnione, w sprawozdaniach Komisji i EBC jako wartość referencyjną przyjęto zwykłą średnią arytmetyczną nominalnych długoterminowych stóp procentowych trzech państw członkowskich o najbardziej stabilnych cenach powiększoną o dwa punkty procentowe. Wartość referencyjna dla okresu jednego roku, do kwietnia 2022 r. włącznie, wyniosła 2,6 % i została obliczona w oparciu o długoterminowe stopy procentowe we Francji (0,3 %), Finlandii (0,2 %) i Grecji (1,4 %).
- (12) Zgodnie z art. 5 Protokołu nr 13 Komisja dostarczyła dane wykorzystywane w ocenie spełnienia kryteriów konwergencji. Dane budżetowe zostały dostarczone przez Komisję po tym, gdy państwa członkowskie złożyły do dnia 1 kwietnia 2022 r. odpowiednie sprawozdania zgodnie z rozporządzeniem Rady (WE) nr 479/2009¹.

¹ Rozporządzenie Rady (WE) nr 479/2009 z dnia 25 maja 2009 r. o stosowaniu Protokołu w sprawie procedury dotyczącej nadmiernego deficytu załączonego do Traktatu ustanawiającego Wspólnotę Europejską (Dz.U. L 145 z 10.6.2009, s. 1).

- (13) Na podstawie przedłożonych przez Komisję i EBC sprawozdań w sprawie postępów dokonanych przez Chorwację w wypełnieniu zobowiązań w zakresie urzeczywistnienia unii gospodarczej i walutowej stwierdza się, że przepisy krajowe w Chorwacji, w tym statut krajowego banku centralnego, są zgodne z art. 130 i 131 Traktatu i ze Statutem ESBC i EBC.
- (14) Na podstawie przedłożonych przez Komisję i EBC sprawozdań w sprawie postępów dokonanych przez Chorwację w wypełnieniu zobowiązań w zakresie urzeczywistnienia unii gospodarczej i walutowej stwierdza się, że w odniesieniu do spełnienia przez Chorwację kryteriów konwergencji wymienionych w czterech tiret art. 140 ust. 1 TFUE stwierdza się, że średnia stopa inflacji w Chorwacji w okresie jednego roku, do kwietnia 2022 r. włącznie, wyniosła 4,7 %, a więc kształtowała się poniżej wartości referencyjnej, i prawdopodobnie utrzyma się poniżej tej wartości w najbliższych miesiącach; Chorwacja nie jest objęta decyzją Rady w sprawie istnienia nadmiernego deficytu; Chorwacja jest członkiem mechanizmu ERM II od dnia 10 lipca 2020 r. i w ciągu dwóch lat poprzedzających ocenę kurs kuny (HRK) nie podlegał poważnym napięciom, a Chorwacja nie zdewaluowała dwustronnego centralnego kursu HRK wobec euro z własnej inicjatywy, oraz w okresie jednego roku, do kwietnia 2022 r. włącznie, długoterminowa stopa procentowa w Chorwacji wyniosła średnio 0,8 %, czyli kształtowała się znacznie poniżej wartości referencyjnej.

- (15) W świetle oceny zgodności prawnej i spełnienia kryteriów konwergencji oraz dodatkowych czynników Chorwacja spełnia warunki konieczne do przyjęcia euro,

PRZYJMUJE NINIEJSZĄ DECYZJĘ:

Artykuł 1

Chorwacja spełnia warunki konieczne do przyjęcia euro. Derogacja, o której mowa w art. 5 Aktu przystąpienia z 2012 r., zostaje uchylona ze skutkiem od dnia 1 stycznia 2023 r.

Artykuł 2

Niniejsza decyzja skierowana jest do państw członkowskich.

Sporządzono w ...

W imieniu Rady

Przewodniczący / Przewodnicząca
